

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

FRITHIOF HELLBERG

GRUNDLAGD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SONDAGEN DEN 1 MARS 1914.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.BITR. REDAKTOR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

Våra nya Statsrådinnor.

Agnes Hammarskjöld.

UPPDRAGET ATT SKRIFVA NÅGRA BELED-
sande rader till den vackra porträttgrupp, som
för Iduns läsare presenterar den nya ministären
statsrådinnor, för oss en förmiddag till Grand Ho-
tell, där statsministern och hans fru för närva-
rande bo. Deras våning är den, som brukar bebos af hotel-
lets mest bemärkta gäster och är väl bekant för journalister,
som uppvaktat nobelpristagare och kongresspresidenter.

I mottagningsrummet kommer statsrådinnan Agnes Ham-
marskjöld oss till mötes, en liten, smärt mörklägd dam i 40-års-
åldern med ett rörligt och skiftande ansikte, och ett par ut-
trycksfulla ögon.

Alla journalisters gemensamma erfarenhet, att det är af de
verkligt förnåma personligheterna de kunna vänta den största
vänligheten och taktfullheten bekräftas genom samtalet med
statsrådinnan Hammarskjöld. Utan en skymt af högdragen-
het, med en öppenhet, som den besökande betraktar som den

största hedersbevisning, skildrar statsrådinnan sina intryck från de
nu genomledda historiska dagarna. Det är en kvinnas och hustrus
blick på förloppet man får, men också en uppriktig fosterlandsväns.

Af alla de snabba förflyttningar, som statsrådinnan Hammar-
skjöld varit med om under sitt snart 25-åriga äktenskap, betecknar
hon denna såsom den mest oväntade och mest allvarliga. Hon be-
rättar hur hennes man just under krisdagarna återvänt från Pe-
tersburg och uppvaktat konungen för att redogöra för resultatet af
underhandlingarna rörande den furstliga skilsmässan.

Han anmodades då att bilda ministär och åtog sig det, med upp-
skattning till fullo af de stora svårigheterna, men också
med känsla af dens ansvar, som i en allvarlig tid undan-
drar sig ett personligt offer, när det finns möjlighet att
detta kan gagna fosterlandet. Under tiden gick hans

Alice Wallenberg.

hustru på Uppsala slott i den yttersta spänning, och då den blef outhärdlig reste hon sent en afton till sin man i Stockholm.

Hon berättar hur hon på den historiska söndagen, då oafbrutna konferenser pågingo å Grand Hotell mellan landshöfding Hammarskjöld och de män, med hvilka han önskade samarbeta, satt utanför i hallen och sökte i de passerandes ansikten läsa sig till deras åsikter. Var det någon, som lämnade konferensen med bekymrad och nedslagen uppsyn, tänkte hon: nu har min man haft en motgång, men sågo de mera glada och beslutsamma ut, tydde hon det som ett tecken på ett lyckligt samförstånd. Till slut fann hon att alla herrarna sågo ut att väl behöfva en förfriskning och så arrangerades i hast i Grand Hotells vestibul ett litet högpolitiskt teaparty.

Statsrådinnan Hammarskjöld be-tecknar dessa dagar såsom de mest underbara hon upplefvat, fyllda af en högtidlig slämning. Gent emot

Skånska hofrätten, varit bosatt i Stockholm. Hon ämnar icke flytta till Stockholm, endast vistas här tidvis.

Fru Ann Ida Broström, född Mark, en dislingerad ung göteborgska, har följt sin man sjöministern till Stockholm och bor å Grand Hotell tills vidare.

Likaledes göteborgska af den kända familjen Wijk är civilministersnns maka statsrådinnan Mary v. Sydow, hittills landshöfdingska i Norrbottens län. När detta läses har hon antagligen inträffat i Stockholm från Voxenkollen.

Finansministerns fru, statsrådinnan Adèle Vennersten, född Jagenburg, har, ehuru bosatt i Borås, en riksdagsmansvåning i Stockholm och är på sätt och vis också hemma här.

Den nye jordbruksministern Beck-Friis maka är född friherrinna Anna Adelsvärd. Hennes man är stor godsägare, men har under många år som ledamot af I kammaren tillbragt en god del af sin tid i Stockholm.

Mary von Sydow.

A. Karnell foto.

alla politiska vanskligheter sätter hon sin fasta tro, mera ursprungligt mänsklig än politisk, att ett företag, som påbörjats af män med det renaste uppsåt, det kan icke annat än leda till en lycklig utgång. En god sådd måste bära god skörd. Och om icke — någon måste sätta plogen i jorden, någon måste vara den, som vågar. Då har man åtminstone medvetandet att ha ärligt försökt. Från alla håll har excellensen också fått mottaga bevis på sympati och vänlighet, vittnande om att hans uppsåt blifvit förstådt och skattadt.

Men skulle rent personliga synpunkter fått råda, så kan icke statsrådinnan Hammarskjöld tänka sig något lyckligare för en familj, som har fyra söner, däraf två vid universitetet, än att ha fått vara kvar i Uppsala i det gamla minnesrika slottet, som hon betraktar som ett paradis, och där "vi ha varit så lyckliga".

"Där är min rätta miljö", säger hon entusiastiskt, "där har jag min uppgift, där kan jag samla mina vänner omkring mig och dit hoppas jag få komma tillbaka." Det är med en liten frysande rörelse hon klagar öfver hur svårt det varit för hennes man och henne att under dessa dagar icke kunnat vara i sitt hem, där man hämtar lugn och styrka.

Men om ett hem är en plats, där man möter förståelse och uppmuntran, där man kan lätta sitt hjärta, där man möter trofast kärlek och osviklig sympati, då har nog excellensen Hammarskjölds tillfälliga bostad å Grand Hotell varit ett hem alltifrån den afton, då hans fru kom ner från Uppsala.

Utrikesministerns maka, fru Alice Wallenberg, f. Nickelsen från Norge, har i motsats till flertalet af de öfriga statsrådinnorna sitt hem i Stockholm, ett privilegium som hon lär dra fördel af genom att samla de öfriga omkring sig. Fru Gunhild Hasselrot, född Liljenroth, justitieministerns maka, har ända tills för kort tid sedan, då hennes man blef president vid

Gunhild Hasselrot.

Anna Beck-Friis.

L. Larsson och H. Hamnquist foto.

Adèle Vennersten.

Ann Ida Broström.

Hall och A. Jonason foto.

* * * **Det tveeggade svärdet.** * * *

ANNIE WOLLERT HADE EN utmärkt bra kassörskeplats på ett lagerkontor vid Österlånggatan och dessutom ett någorlunda välbärgadt föräldrahem i landsorten. Dit skickade hon sina trasiga kläder, sin tvätt och en eller annan tom käxlåda, som vid returen innehöll diverse hembakadt och hemsyltadt till behaglig omväxling i pensionatets enahanda.

För öfrigt var hon en praktisk och tapper liten själ, som ej förspillde sin tid med vecklagan och onödiga jämförelser. Hon visste, att lifvet fordrade arbete af henne, men hon visste också, att som belöning kunde hon kanske finna smultron under snön. Hon gick på teatern ibland, tog sig en promenad i Lilljansskogen någon söndag med en kamrat — ni har nog mött dem på hemväg med ett fång tallris i famnen — och besökte på söndagseftermiddagen sina släktingar, som alla befunno sig i blygsamma, men inte tryckta omständigheter. Dessutom sällskapade hon med pensionatets öfriga medlemmar och lefde nöjd med sin värld.

Så kom det dit en ny pensionär, en ung posthjänsman från Norrland, Valter Bergström. Det blef inte kärlek vid första ögonkastet, men vid första regniga söndag. Han visste inte hvar han skulle göra af sig, utan vänner som han ännu var, och hon hade ett hemtrefligt möbleradt rum, en sprakande brasa och lifet te med hembakadt framdukadt. Det var en gråväderstung decemberdag, utan köld, och det skymde tidigt. Samtalet afstannade af sig själf och de stirrade tysta in i brasan. Han tänkte på sin hembygd, där marken nu låg hvit och där kölden knakade i trähusen, och hon drömde sin flickdröm om mannen och kärleken, om kanske just denne man och hans hem.

Middagen afbröt samvaron, men båda kände, att den dagen varit betydelsefull för dem bägge. Och innan sommaren voro de förlofvade. Det blef genast eklat, ett pensionat lämpar sig inte för hemlighetsmakeri. Det var meningen, att de skulle vänta på hvarandra i många år. Båda voro af för gammalmodiga åsikter, för att strax komma på idén att gifva sig på hennes och hans sammanlagda inkomst. Men småningom slog denna tanke rot hos henne och, när de ett halfår kämpat mot all den småsinthet och afund, som en lycklig förlofning föder hos en andefattig omgifning, blef tanken till ord. Men Valter satte sig först däremot, han hade inte varit karl annars. Men hans argument stodo på klena fötter, och när hon kalkylerat och räknat och samlat exempel på, hur lyckliga sådana äktenskap kunna blifva, var ingen tacksammare att få kapitulera än han. Och så gifte de sig.

Att man inte tänkt på denna ulväg strax! Den var dock så naturlig, så själfklar, att inte alla andra gjorde på samma sätt! Här var ju den ekonomiska lösningen på så många giftermålsplaner, som strandat, på kärlek, som aldrig uttalats, därför att man känt bandet af för små tillgångar. Detta var ju Kolumbi ägg! Så barnsligt lätt, bara man kom att tänka på det! De hade vågat försöket, de skulle också visa klenfogna bekanta, att alla olycksbådande profetior voro ovederhäftiga.

Ur en själförsörjande mors lif.
Prisbelönad novell af
MARY T. NATHHORST.

Naturligtvis hade de det smått. Men däri låg ju också en charm. Bara en dubblett med kök — uppe på Söder. — Men då behöfdes ju heller inte mycket möbler och ingen jungfru. Ett städ kom hvar morgon för att städa, men frukosten skötte frun och eldningen hade Valter tagit på sin lott. Man är väl en gentleman äfven som gift! Nu hade de visserligen olika anspråk på värme. Annie tyckte om att ha rummen uppvärmda, när hon gick upp och lagade frukosten, men Valter ansåg ibland, att det var tillräckligt tidigt att elda när han steg upp. Det var ju inget tvistefråga att tala om, de sonades ju strax och hon erkände, att hon var lat och hon föreslog ädelmodigt att också åtaga sig eldningen. Däraf blef naturligtvis intet och en hel vecka i sträck gick allt sin gilla gång, sedan fick han ett och annat recidiv, men som helhet betraktadt skötte hvar och en sina åligganden oklanderligt.

Efter frukosten gingo båda — med respektive smörgåspaket — till sitt arbete för att sedan vid middagstid träffas och äta ute, vanligen på en hushållsskola, någon gång på en restaurant. Sedan bar det i väg

Iduns marspristäflan.

Femtio noveller om de själförsörjande.

DEN SJÄLFFORSÖRJANDE KVINNAN är tämligen ny i litteraturen liksom hon är det i lifvet. Men sedan hon väl blifvit litterärt lancerad, ha författarna med förkärlek gifvit sig in på det nya, ännu icke afbetade område, som hennes lif och problem erbjuder. Ämnet är lockande, det bevisas bl. a. däraf, att Iduns prisämne för Mars: "En novell ur de själförsörjande kvinnornas lif" tillfört oss ett femtiotal noveller, hvilka alla afspegla olika faser ur de arbetande kvinnornas lif.

Somliga af de täflande ha fattat uppgiften så, att de insatt en själförsörjande kvinna som hjälfinna i en historia — ofta mycket väl berättad — som kunnat handla om en kvinna i hvilken ställning som helst, andra åter ha gifvit sig in på de problem, hvilka just en kvinnas ställning af själförsörjande ger henne att lösa. Bland dessa senare, hvilka enligt redaktionens åsikt tagit uppgiften på det rätta sättet, har priset tillerkänts Fru Mary T. Nathhorst för novellen *Det tveeggade svärdet*. Som ingen annan af de till täflingen insända novellerna rör nämligen pristagarinnans vid själfva hjärtpunkten af kvinnoarbetets problem, och det är detta hennes grepp på ämnet, som vi velat belöna, utan att därför sanktionera hennes framställning som slutgiltig.

Af de öfriga täflingskrifterna nämna vi sju förtjänstfulla noveller, hvilka tillsammans ge en mångskiftande bild af kvinnoarbetet i stad och på land, nämligen: "Elin Kronas gärning", "I masshären", "I andras hus", "Själförsörjande (Anna i Löfåsen)", "Monikas liffsuppgift", "En moder" och "Kamraten".

Då Idun gärna skulle vilja publicera dessa noveller, anmoda vi de ärade författarna att med det snaraste sätta sig i förbindelse med redaktionen.

hem, och gick man då förbi någon lockande charkuteribod, köptes lifet extra till smörgåsen och teet på kvällen. Och när man kom hem, satte man sig vid lampan i hvardagsrummet, han tog sin cigarr, sin tidning, sitt punschglas. Hon saft också en stund och dāsade — men inte länge. Det var mycket att beställa med i hemmet, det var kvällen, som skulle göras i ordning, så fanns där kjolar, som skulle skos och strumpor — för två — som skulle stoppas. Och för hvar månad tarvades större och mera ingående reparationer. Det gick inte heller längre att skicka ned till föräldrarna, fadern hade nu tagit afsked och måste lefva på sin pension och då fick modern så fullt upp med arbete inom eget hem, att hon inte hann med Annies hvarken tvätt eller trasor, ja, sändningen af de fyllda kämburkarna kom med allt längre och längre mellanrum till dubletten fyra trappor upp på Söder.

Ett år gick allt sin gilla gång med en semester, som njöts dels i Norrland och dels hos hennes föräldrar. Aldrig hade Annie vetat, hur väl hon behöfde hvila, förrän hon kände hvardagens alla band lossna: konforsgöromålen, matlagningen där hemma — man åt nu åtminstone två gånger i veckan middag hemma, Valter var så hemkär — och så den evinnerliga lagningen, som tog allt större proportioner, man drog sig ju i det längsta för den stora utgiften af ny anskaffning.

Mot julen blef Annie klen, tog järn och skylldes på julbrådskans forcerade arbete. Men förklaringen låg inte där, det fick hon snart visshet om. Hon skulle bli mor. Nyheten hälsades med enbart glädje. Valter påstod, att intet barn kunde välja sin födelsestund lämpligare, just om sex månader skulle han få löneförhöjning! Och sedan skulle hon må som en prinsessa. Detta var nu att se saken väl sangviniskt. Ty när Annie omsorgsfullt öfvervägt ställningen, fann hon, att de visserligen skulle få råd att taga jungfru och en något rymligare bostad, men därvid stannade prinsesshärligheten. Att hon skulle kunna sluta med sin plats var alldeles ogörligt. Och det hade Valter ej ens tänkt. Det var ju kalkyleradt allt från begynnelsen att hon och platsen voro oskiljaktiga.

Denna vinter blef sträfsam. Man måste redan i februari taga jungfru, ty Annie orkade platt intet utom det mekaniska arbetet på kontoret. Hemma var hon som en frasa; ibland, med dagars uppehåll, kunde hon sy en stund på utstyrel till barnet. Först på sommaren, under semestern, hann och orkade hon riktigt sätta sig in i tanken på glädjen att bli mor, till dess hade hon betraktat sitt tillstånd som henne något ganska ovidkommande och operonligt.

På förhösten föddes den lille. Annie hade två månaders ledighet och njöt för första gången af att äga ett hem; den tid, hon varit ledig de andra åren, hade de ju alltid rest bort. Nu fick hon dag efter dag vanka omkring i rummen, pyssla med sina möbler och taga ett och annat stygn på ett handarbete, det roligaste hon visste. Men fristen var snart ullupen och då började en tudelning af hennes jag, som sedan aldrig lämnade henne. Jungfrun var snäll och pålitlig, men oförståndig, och det var med ångest,

KOSTYMER

för 5 kronor stycket är väl billigt? Sänd Eder gamla smutsiga, nerfläckade kostym i och för kemisk tvätt och präsning till **Orgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg** och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet. Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:

Finare Post-, Skrif-, Kople- och Tryckpapper samt kartong.

Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Gamla broderier på nya kläder.

AN SKALL ICKE UNDERSKÄTTA sina medmänniskors estetiska intresse och förmåga. Och man skall framför allt icke förhäfva sig och tro att smakriktningar och modeströmningar äro den ylligaste ytligghets tillfälliga resultat. Så är vanligen ingalunda fallet, och det är på allt säft godt och uppbyggligt att försöka konstruera upp sambandet mellan tingen, äfven om dessa endast representeras af ett hattband och ett skospänne. Just nu kan jag visserligen icke se huru någon af dessa nödvändighetssaker skulle kunna utlösa några djupare sträfvanden hos oss, men jag är viss om att det ingalunda vore omöjligt, bara vi öfverlåta sättet åt deras tid och deras tillfälle, ty det kommer nog.

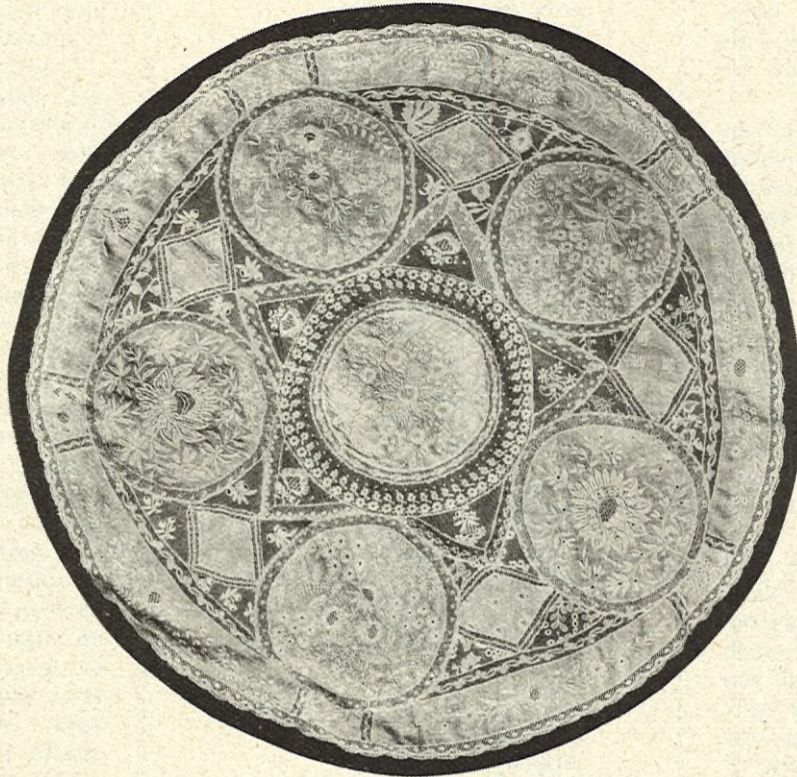
Däremot är jag rätt säker på att det ingalunda är tillfälligt att vi just på det yttersta af dessa dagar fått en vurm, som vi omhulda med en ömhet fullt värdig dess föremål. Det är de antika broderierna, och åt dem skall denna lofsång ägnas.

Har min ärade läsarinna måhända i den bortersta vrån i sin innersta byrålåda (ni vet; den som är inne i själfva snedklaffen!) ett litet paket gulnade och skrynklade lappar och fragment, ja, kanske till och med hela arbeten af en sådan finhet att endast broderiets stadga hophåller de mikroskopiskt sköra trådarna?

Och har ni någon gång under trötta och tryckta tider fändt er kvällslampa och dragit fram dessa lappar, vridit och vändt dem i det varma lampljuset och glömt egna sorger och egna tankar, medan ni låtit dem tala sitt språk till eder, barn af en annan tid?

Det är ingen dum och gagnlös sysselsättning för dem som tycka att det ibland kan vara idé med att tänka, något som bekant alla icke äro eniga i.

Det går bra att tänka öfver gamla broderier. De tala om en tid, då långa ovärderade kvinnolif förnöttes i stillsam resignation bakom de smårutade fönstrens rader af pelargon

Spetsduk från Frankrike.

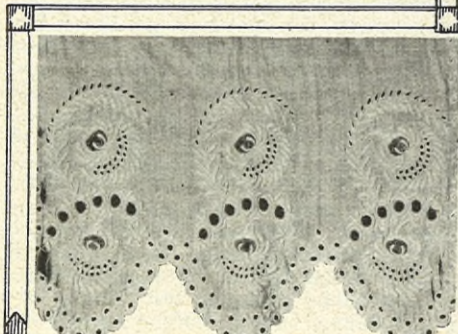
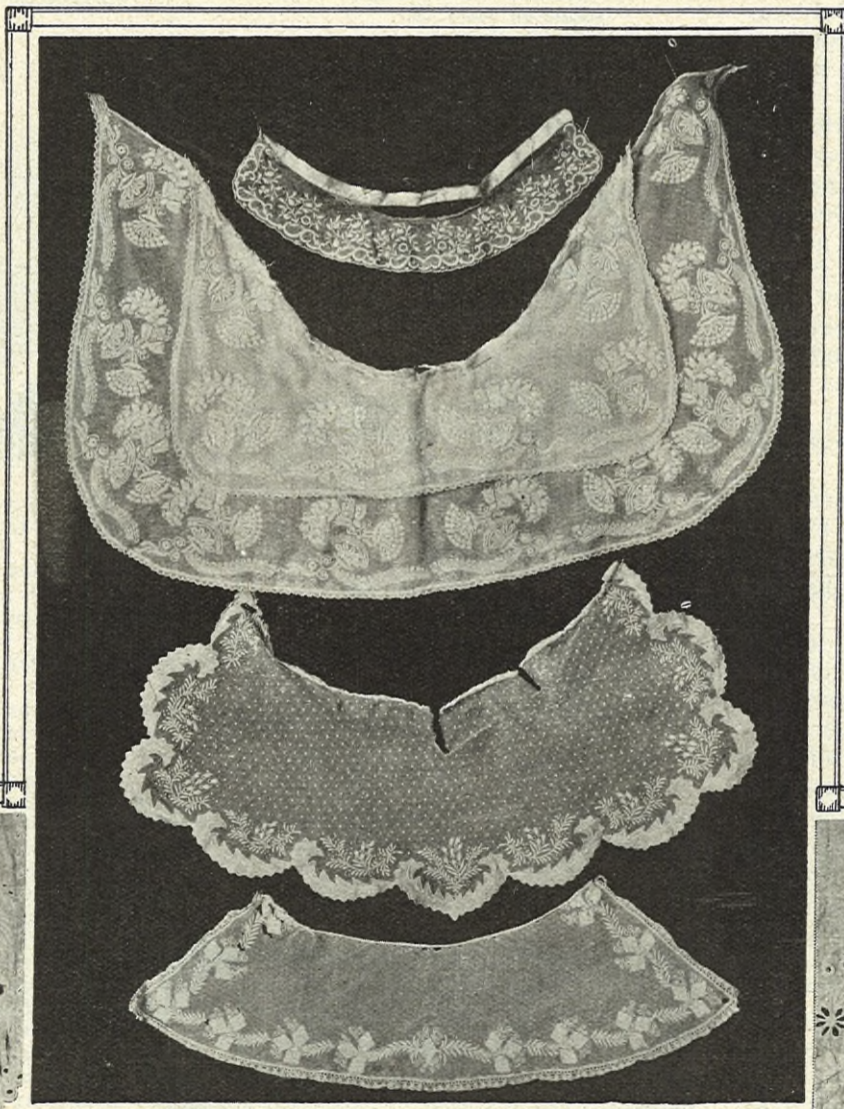
och nemophil, då timmarna endast mättes genom att fönstrens solruta så småningom kröp fram öfver det enrisströdda

svart och hvitt, i blått och rödt och gult och violett, vi längta att vräka ut våra gamla stillsamma möbler för att omvandla vårt hem till en orgie af emaljlysande färgprakt (ännu har den epidemien icke riktigt hunnit hit, men vänta blott en liten tid ännu — och det är färdigt!), vi lägga färg till färg och effekt till effekt och få aldrig orkestern stor och stark nog för våra hungriga sinnen.

Och midt uppe i allt detta utlöser sig vår frånad efter hvila och frid och besinning i en plötslig, eljes oförklarlig ömhet för den diskretaste och förnämsta af alla bibeloter — det hvitbroderade och konstmässigt sömmade klädesplagget eller prydnadssaken.

Nog är väl detta tänkvärdt, äfven för den mest trögtänkte!

För att nu icke tala om hur i och för sig vackra alla dessa på nytt framtagna gamla dyrbarheter äro! Fotografierna här invid gifva ett svagt begrepp om den spröda skönheten hos alla dessa gamla tunna kragar, om den ståtliga kompositionen af dessa mödosamt åstadkomna konstverk.

5. Empirbård.

1. Plumeliskrage från fyrtiotalet. 2. Italiensk krage c:a 1835. 3. Trettiotalskrage, broderad med blommor och prickar. 4. Trettiotalskrage, trådd på tyll.

6. Empirbård.

“Stahlonit”

för rengöring av parkettgolv och linoleummattor. Ingen obehaglig terpenlukt, ingen stålsvarvspän. Spar tid, arbete och pengar. Prov och bruksanvisning sändes gratis och franko.

A. Strömerstén & Co, Östergatan 24, Malmö. Telefon 55 40.

Kobb's Hongkong Thé

är den mest omtyckta thédryck.

Till salu i alla finare speceriaffärer.

De äro från olika länder och tider, men i dem alla är nedlagdt ett arbete, som i vår tid skulle räcka till för att dekorera en hel vägg med konstsöm, i en något mera lättfattlig teknik. Låt oss tillsammans titta litet på dem, och under tiden resonnera om deras historia och det sätt hvarpå vi kunna draga nytta och glädje af dem.

Först den stora runda duken. Den är från Frankrike och af flinka fingrar hopsömmad af en massa gamla fragment, som sammansfogats med de pompösa rundlarna, på fackspråket kallade "fonds de bonnets", hvilka icke äro annat än de franska bondkvinnornas mösskullar. De smala strimmorna i kanten äro mössans skärm öfver pannan. Samtliga de sinsemellan olika spetsar som användts för att hopfoga alla dessa minnen af en svunnen kultur och tid äro gamla valenciennes, så när som på den breda udden, som omgifver mittelplatsen. Den är en tyllträdd spets och alltså en finare släkting till de vackert broderade tyllbottnarna.

Som synes är ingen lapp för liten eller för tillfälligt dekorerad för att icke duga, endast den är äkta, det vill säga handsydd. Kan man icke få ihop något af det gamla man har, återstår alltid möjligheten att öka ut det med tyll eller spetsar, om man icke vill ha besväret att själf imitera hvad som kan fallas. Det är mycket besvärligt, ty mormödrarna gjorde sin sak bra, men resultatet blir som synes af duken mycket vackert.

Dessa fonds de bonnets finnas för öfrigt litet hvarstans i Paris i moderna upplagor och de användas till allt möjligt, från sköljkoppsdukar och till blusar. Det sista närmar sig så befänkligt idealet, att man på förhand kan säga sig själf att sådana drömmar äro ouppnåeliga!

Det är litet af hvarje från olika orter och tider i en duk sådan som den nyss beskrifna. Låt oss nu "avancera baklänges" ned till empiren, som här representeras af de två kraftigt tecknade och jämförelsevis groft sömmade bårderna 5 och 6. Den första ser man i olika mer eller mindre utformade och eleganta variationer litet hvarstans på tidens kläder, rundt den snäfvva empirkjolen, i kanten på de smala långschalarna och omkring de stora prydnadsförkläden, som man då koketterade huslighet i.

Den andra har varit en altarduk, men kan väl tänkas förekomma som kjolkant, hvarvid den dock tämligen säkert skulle utförts med en uddad kant, som väl icke ansetts förenlig med kyrklig värdighet.

Karaktäristisk för denna tid äro de infällda tyllbottnarna, omväxlande med det öppna broderiet "à l'anglaise". Temat kan varieras bra mycket rikare än på den här återgifna bården, och den kraftiga tekniken medför att själfva broderiet oftast är i godt skick, så att det kan öfverflyttas på nytt tyg.

Från midten af 30-talet stammar den stora dubbelkragen, hvilkens rika och eleganta ornering bär tydliga spår af smaken i dess hemland, Italien. Under trettioalet föredrog man att brodera "en plumetis", d. v. s. klumpsöm på slät botten, utan hvarken hål eller infällningar, och ofta nog var ornamenteringen placerad gruppvis eller som en rad buketter rundt föremålet antingen det var en krage eller en manelet. Dessa trettioalskragar kunna vara oerhördt vackra, de sakna tio- och tjugotalens ståtligare stil, men de äga till gengäld en lekande elegans, som ännu är omsvärmad af romantikens hela tjusning.

Tyllkragarna, som lättare bibehållits och

HOS MOR.

MOR, JAG ÄR TRÖTT!
Lifveis vägar jag nött,
oron mig förde vida.
Nu som i gosseår
sätter jag mig vid din sida.
Smekning jag får,
lyss till din mjuka stämma:
"Hvila, mitt barn! Du är hemmal!"

Mycket jag såg.
Tillvarons väg
gliftrade grant i svallet,
svartnade hemskt i fallet.
Väg gick upp i vågor,
alla vordo till haf.
Hvar blef vägen af?
Ingen svarar på frågor.

Människor kände jag.
Fattiga, rika,
alla voro de lika,
glada i dag,
i morgon till döden dystra.
Stingande ve
skyllde de
på någon, som ej ville lystra.
Ovis var klagan,
mystisk agan.
Räcktes af ödets nyck
välsignelsens dryck,
tackades sällan
glädjekällan.

Aran var hägring,
som lockade, vek.
Älskog var fägring
och svek.
Kärleken, mor,
var stor.
Den gaf vingar,
lyfte från jord,
gaf tanke och ord.
Intet kärlek befvingar.
Vännerna voro många,
vännerna voro få.
I vimlet gånga
var ensam gå.
Gjorde jag godt,
var ljufft att sofva.
Tacksam lott
var kallets gåfva,
lindrade skönhetsnöd,
gaf bröd.

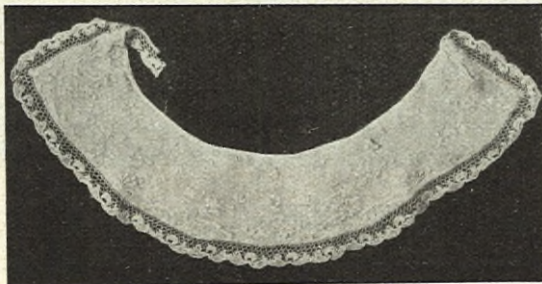
Skurkarne hade bäst,
visste att mjukt få ligga.
Hedersmän fingo ligga
vid skurkarnes fest.

Virrvarr är lifvet,
vridet, snedt.
Den, som sett hvad jag sett,
hans hjärta är sönderrifvet.

Mor, jag är trött
af stigar, jag nött!
Vid dina knän
sitter jag, smekt.
Sjung sorgen hän,
sjung dämpadt och vekt,
sjung din ljusa tro,
sjung mig till ro!

Mor, du hvilar i jord!
Vinden tar mina ord.
FREDRIK NYCANDER.

därför oftare synas, stamma vanligen från trettioalets senaste år, samt från fyrtioalet. Detta är fallet med de två raka ryggkragarna 3 och 4. Den förra är tyll, broderad

7. Femtiotalskrage af linon med stofferade linonapplikationer.

"en plumetis" med blommor och prickar samt med kant af applicerade linonblad, den senare åter är trädd och broderad på tyll. Den förra tekniken är gifvet den värdefullaste, den tillåter de största variationerna och blandningen af teknik gifver större rikedom åt arbetet.

Från fyrtioalets senare år äro de två mindre kragarna, de kunna till och med vara broderade ännu senare beroende på hur pass modern deras framställarinna var i sina vanor och sin smak. Den första af dem är med sina vackra bottnar i samma plumetis-teknik som blommorna, ett under af grace och skicklighet, den andra (n:o 7) är en representant för den under femti- och sextioalet mycket omtyckta applikationen linon på linon med utsydda och ornerade kanter.

Från sextioalet ha vi också tambursöm, hvilken nu åter håller på att bli modern i Frankrike, som alltid varit och kanske alltid kommer att förblifva föregångslandet i allt hvad som kan räknas till lingerie och hvitbroderi. Tambursömmen kan icke som teknik mäta sig med sina här representerade föregångare, den lancerades under en tid då massan af materiel i kvinnodräkten fordrade en något så när öfverkomlig och utförbar art af dekorerad, och det torde vara litet antik- eller stilsnobberi med i spelet, om det verkligen skall lyckas vederbörande att åter skaffa tambursöm till heders.

Men den är lättare imiterad — möjligen kan detta vara skälet för försöken. Dess föregångare låta sig icke alls imiteras på maskin och endast härigenom få de ett värde som är ovanskligt, äfven för dem hvilka icke dåras af deras sällsamma och spröda tjusning! GWEN.

Percy F. Luck.

ETT NAMN, SOM Stockholms husmödrar ofta föra på tungan äfven om de inte alla uttala det på korrekt engelska, är Percy Luck. Man köper sitt té hos Percy Luck, sitt kaffe, sina konserver eller sydfrukt, och flyttar man från Östermalm till Kungsholmen, eller från Vasastan till Söder, från Stockholm till landsorten, alltid har man en Percy Luck i närheten, som ligger så bra till att

det blir bekvämt att göra sina uppköp där. Vannan har trubbat af känslan för det egendomliga i namnet, med minnet däraf förbinder sig endast en alldeles speciell lukt af torkad och frisk frukt, kaffe och te i behaglig blandning.

Men Percy F. Luck, mannen som skapat det hela, är det väl högst få af hans kunder som känna. Han är emellertid en engelsk gentleman, nu sjuttioårig, som kom till Sverige för öfver 40 år sedan som representant för en engelsk trävarufirma, blef gift med en svenska och kom att stanna för alltid. Tämligen snart öfvergick han från trävaruaffärer till import af kolonialvaror, sedan han genom att importera te för eget bruk märkt att han kunde med god vinst sälja det te som i Stockholm betingade 4,50 kr. för halfva priset. Snart hade han hela Stockholms tehandel i sin lilla prydligt inredda butik vid Malmförgsgatan, framgången uppmuntrade till utvidgning och så har affären gått framåt till dess den nått sin nuvarande omfattning. I densamma ingår numera äfven tillverkning af egna försäljningsartiklar, konserver af olika slag, marmelad, konfekt, saft och dylikt. Å Salmätaregatan 8 har Percy Luck ett eget hus med varuupplag och fabrik, samt kontor.

Grosshandlare Lucks personal, som till stor utsträckning är kvinnlig, hade å sjuttioårsdagen öfverlämnat till honom ett minnesalbum med firmans olika lokaler och blef sedan i sin tur inbjuden af firmans chef till en fest, hvarvid utdelades till de äldsta biträdena Patriotiska sällskapets guld- och silfvermedaljer samt till alla, som varit öfver 10 år i affären, principalens porträtt i silfverram.

Mathilda Elander.

Sveriges enda kvinnliga skorstensfejare.

MATHILDA ELANDER, skorstensfejare i Hedvig Eleonoras 8 distrikt i Stockholm, är alls ingen pionjär för kvinnorna på någon ny vågsam lefnadsbana, och ingen behöfver känna sig förskräckt öfver tidens oroväckande tecken. Liksom hon är Sveriges enda kvinnliga skorstensfejare är hon nämligen med all sannolikhet också den sista. Sitt ämbete öfvertog hon efter sin mans död år 1887 i kraft af hans burskapsrätt som borgare. Kungligt bref på sitt ämbete lyckades hon få med åberopande af de gamla, nu afskaffade ståndsprivilegier, hvaraf kvinnorna äfven njöto sin del. Demokratien, som slopade de privilegierade ståndens kvinnors gamla företrädesrättigheter, har sedan gifvit likhet åt alla kvinnor på så sätt att ingen fick någonting. Så att några flera kvinnor inom yrket behöfva vi nog inte befara.

Men för att återgå till vår kvinnliga skorstensfejare, så får ingen tro, att hon skulle någonsin handterat sotarens attribut: stege, rep och viska. Hvad hon handterat är sotarna själfva. Och det kan hon. Knappast hade väl privilegiet varit tillfyllest, om icke fru Elander gifvit anledning tro att hon kunnat den konsten. Hon har verkställare under sig, som leder arbetet — och framhåller gärna med stolthet att flera af hennes verkställare blifvit sina egna mästare — samt ett tiotal arbetare. Fordom, när allting var mera patriarkaliskt, hade hon sina sotare i helinackordering. Hennes man hade köpt ett hus i villastaden vid Humlegården, och stor var de fina grannarnas fasa, när de hörde att en hel sotarkoloni skulle slå sig ner midt ibland dem. Men sotarna kommo, bodde i ett gårdshus till villan och visade sig inte vara så farliga som man trott, dessutom voro fru Elanders planteringar utanför villan så vackra, att trefnaden af dem godt uppvägde sotarna.

Det var i allra första början af sin ämbetsutöfning som fru Elander hade sin enda svå-

rare dust med sitt folk. Hon hade skaffat en ny förman, och den som sålunda blef degraderad, uppviglade de öfriga till strejk. Man låg kvar i sin säng på morgonen och vägrade arbeta under den nye förmannen. Men fru Elander ville inte göra eftergifter, den, som icke arbetade, fick sitt ögonblickliga afsked, och hon lät inte skrämman sig af deras missnöje. Så lånade hon folk af sina kolleger, för att arbetet skulle kunna fortgå, några af de strejkande ångrade sig och kommo åter, nya erbjödo sig, och snart var styrkan fulltalig. Men sedan dess har allt gått lugnt och bra, den kvinnliga skorstensfejaren har haft och fostrat dugligt, hyggligt folk, och arbetarnas nivå har öfverhufvud stigit betydligt.

Nu har fru Elander mindre med folket att göra, sedan lönen utgår i penningar, och hon behöfver endast hålla dem med vatten, tvål och handdukar. Kontorsarbetet förestår hon dock alljämt själf. Och i alla år har hon skött vaksysslan, aldrig lämnat hemmet utan stannat på sin post för att natt som dag ta emot bud och vara färdig att båda upp sina arbetare.

Fru Elander har i dagarna firat sina 70 år och mottagit talrika uppvaktningar af såväl sina kolleger och arbetare som barn, barnbarn, släkt och vänner. I hennes hem ha vi haft nöjet att göra 70-åringen ett besök och höra henne berätta om de tilldragelser under hennes ämbetsutöfning, som lifligast inristat sig i hennes minne. Fru Elander är helt ungdomlig och vaken och har ännu arbetskraft kvar att sköta sitt ämbete som välloflig skorstensfejare i Stockholm.

Frans Suell-statyn i Malmö och dess skapare.

"Tviflar du på medborgsmannens dygder, rik uppoffring, tyst välgörenhet, stig till grafven! Fråga stad och bygder! Hvad ej lifvet visste, grafven vet."

SÅ SKREF TEGNER 1817 MED anledning af Malmököpmannens och kommerserådets m. m. Frans Suells död. Skalden har här i en enda koncentrerad strof sammanfattat de personliga egenskaper, som göra namnet Frans Suell så oförglömligt i den stad, där han verkade. För malmöborgarna i alla tider motiveras ju detta tillräckligt med att ingen enskild man ännu inlagt så stora förtjänster om Malmö stads utveckling som han. I alldeles särskild grad är det Suellska namnet förknippadt med stadens hamnanläggning. Svårigheterna att anlägga en ordentlig hamn på den långgrunda Lommabuktens strand voro ej små, och ända till fram på senare delen af adertonhundratalet måste man lassa och lossa från utanför staden förankrade fartyg. Varorna måste transporteras 500 alnar ut i vattnet på höga kärror till de väntande prämarerna, som sedan förde dem ut till de på redden väntande fartyg.

På Frans Suells initiativ påbörjades Malmö hamnanläggning 1775. Tacksamheten härför tog sig uttryck redan 1818, året efter Suells död, då hamndirektionen till magistraten ingaf ett memorial, hvari framställdes projekt, "att medels uppförande af en passande minnesvård på planen mellan Strandporten och Hamnen förvara minnet af framl. Kommercerådet och Ridd. Fr. Suells förtjänstfulla nit och verksamma omsorg för Hamn-Byggnaden härstädes." Då emellertid de borgerliga societeterna uti infördrade utlåtanden förklarade, att projektets

Edvard Trulsson vid modellen till Frans Suell-statyn.

realiserande borde uppskjutas "intill dess Hamn-Cassan blefve i bättre tillfälle att kunna utgöra den därför erforderliga kostnad", blef magistratens beslut i öfverensstämmelse därmed. Saken glömdes sedan bort ända till kvartsekelminnet efter Suells död kunde firas, 1842. Hamndirektionen lät då "därill manad af egen böjelse och den allmänna rösten" uppsätta den minnestafva, som finnes å Suellskajen midtför Frans Suellsgatan.

I april 1900 inkom till stadsfullmäktige från Malmö förskönings- och planteringsstyrelse ett förslag, som afsåg att, jämte vidtagande af åtgärder för förändrande och förskönande på föreslaget sätt af Suellsplatsen, därstädes uppresas en värdig minnesstod af Frans Suell, "den egentlige grundläggaren af vår hamn, ett lifsarbete som inom en stor handels- och stapelstad står främst att prisas". Drätselkammare och hamndirektion funno emellertid denna gång saken ej böra föranleda till någon åtgärd, "enär kajen icke kunde undvaras för lossning och lasning af hvarjehanda gods". Den 3 december 1910 beslöt Malmö förskönings- och planteringsförening dels att inköpa Anders Olssons fontänbild "La gamine" ("Anna-Lisa") — dels att åt handlanden Adolf Faxé lämna i uppdrag vidtagandet af lämpliga åtgärder för att en staty af Frans Suell i enlighet med ett af bildhuggaren Edvard Trulsson framlagdt förslag kunde blifva färdig till utställningsåret 1914.

Sedan stadens myndigheter beslutat mottaga gåfvan har arbetet med statyn nu framskridit så långt, att den f. n. håller på att gjutas i brons i Köpenhamn, där bildhuggaren utfört sitt arbete. Edvard Trulsson, som bl. a. studerat för Stephan Sinding, är en ganska ung man, född i Malmö 1882. Bland öfriga större verk, som han utfört, äro "Fiskargosse" och "På vakt". På vår bild ser man konstnären själf stående bredvid modellen till sin Frans Suell-staty, som förefaller väl genomtänkt och studerad och säkerligen kommer att pryda sin plats vid Malmö hamn.

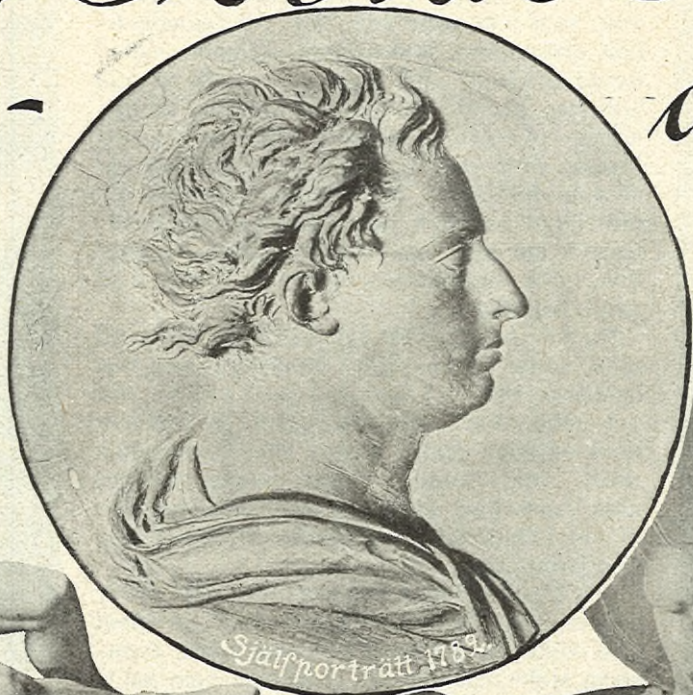
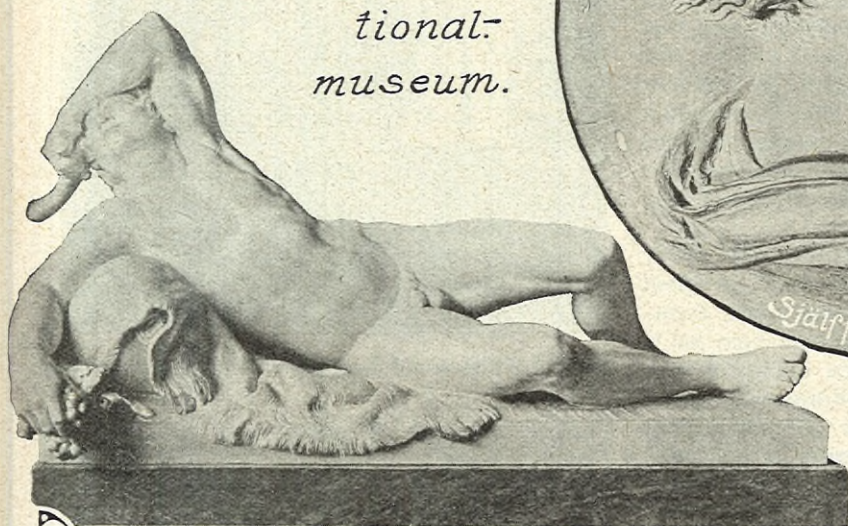
H—dh.

Tidning

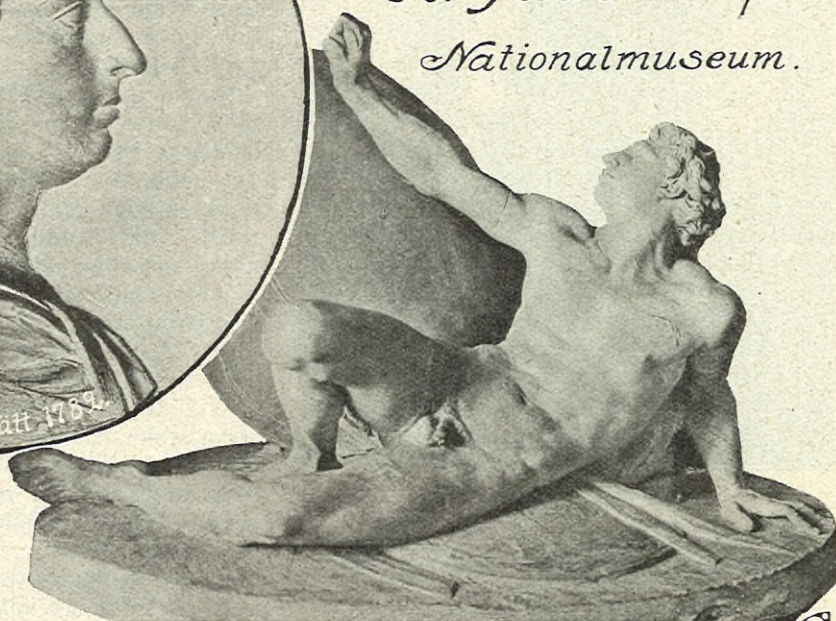
Johan Tobias Sergel

Ett 100-årsminne.

Faun. Skulptur
i marmor. Na-
tional-
museum.

Otryades. Gips
Nationalmuseum.

MARS OCH
VENUS.

Modellgrupp
i gips.
Nationalmu-
seum.

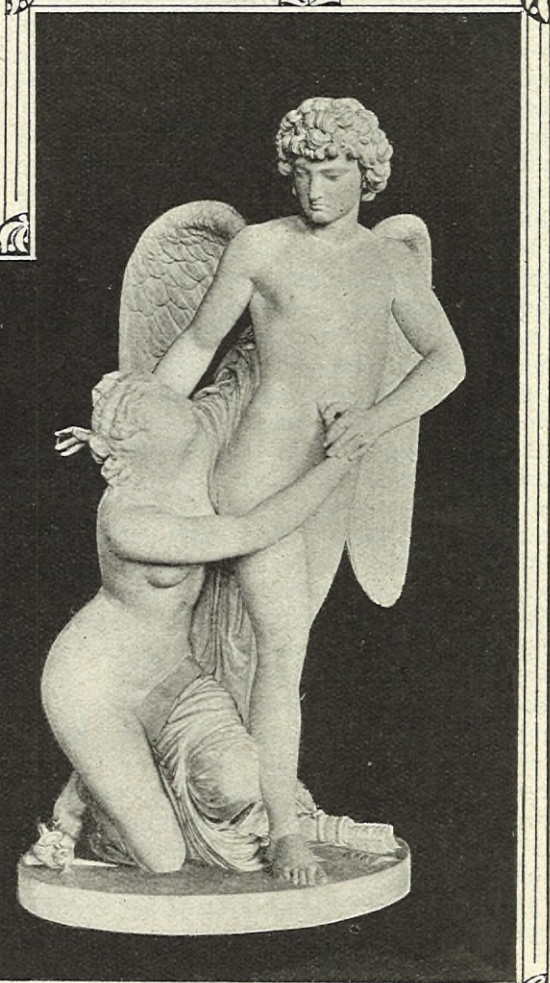
NNEVARANDE ÅR, NÄRMARE BESTÄMDT DEN 26 FEBRUARI, HAR ETT sekel förflutit sedan den snillrike bildhuggaren Johan Tobias Sergel afled, efter ett lif ägnadt den skulpturala konsten, som genom honom lyftes till en aldrig förut anad höjd i vårt land. Minnesdagen har på ett högtidligt sätt firats af konstakademien, bland hvars glansfullaste lärarnamn också hans en gång förekom. — Utrymmet tillåter ej någon konsthistorisk öfversikt af Sergels betydelsefulla skapargärning, och det behöfves ej heller, de fyra här afbildade skulpturgrupperna, några af hans yppersta verk, tala sitt sköna språk till läsaren, tala om den eld, energi och sinnesfriskhet, som strömmar ur hans konst och som trots smakskiifningar och växlande konstideal alltid skall göra det. En konsthistoriker nämner honom "Sveriges förnämste skulptör" icke blott genom den snillrikhet, som råder i nästan allt hvad han skapat, utan framför allt genom den nya, alldeles själfständiga och fullt medvetna riktning han valde i sin konst. Antiken och naturen i förening — naturen sedd med en antik konstnärs blick, se där i korthet hans hufvudformel.

AMOR OCH
PSYKE.

Grupp i mar-
mor.
Nationalmu-
seum.

Sergel modellerar Gustaf IV Adolfs byst.
Själffkarrikatyr.

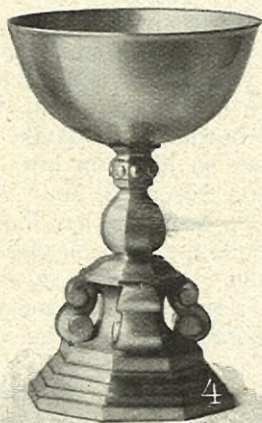
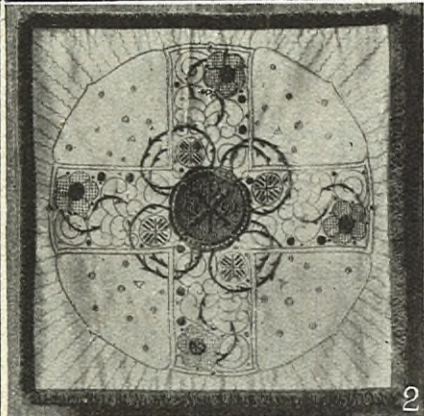

Kyrklig Konst.

Från "Permanent utställning för kyrklig konst", Birgerjarlsgatan 32, Stockholm. 1. Antependium i sidendamast. I de tre fälten: Tron, Hoppet och Kärleken i silfver- och guldbroderi. 2. Kalkkläde af siden med silkesbroderi. 3. Brudpsalmbok, komp. af Greta Sällberg. 4. Nattvardskalk af tenn. 5.

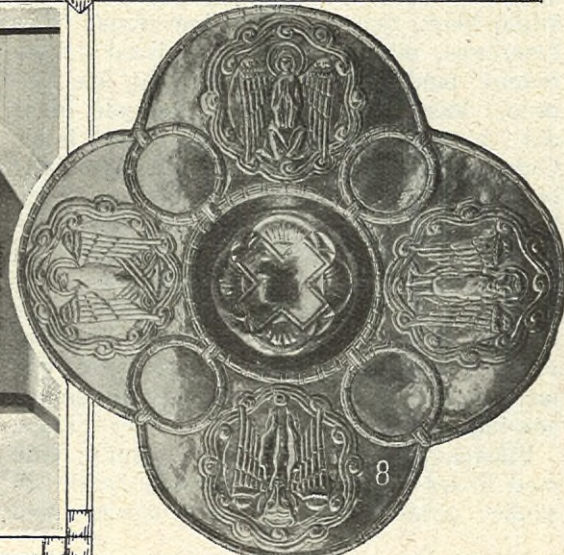
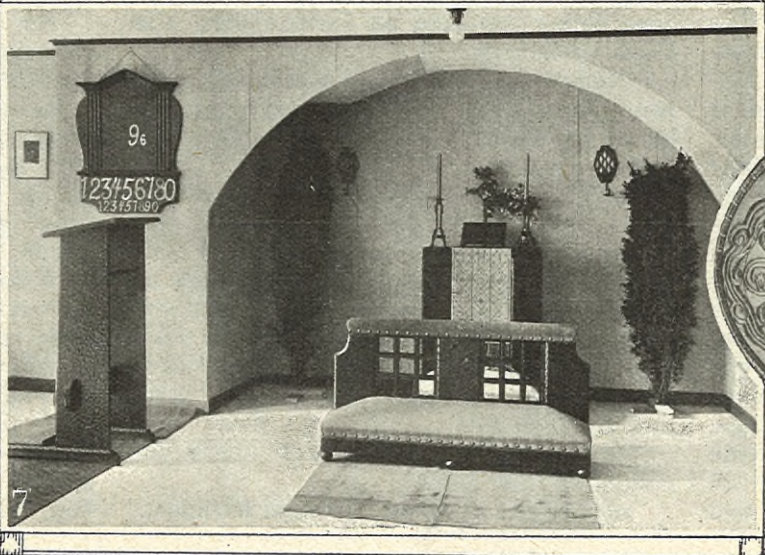
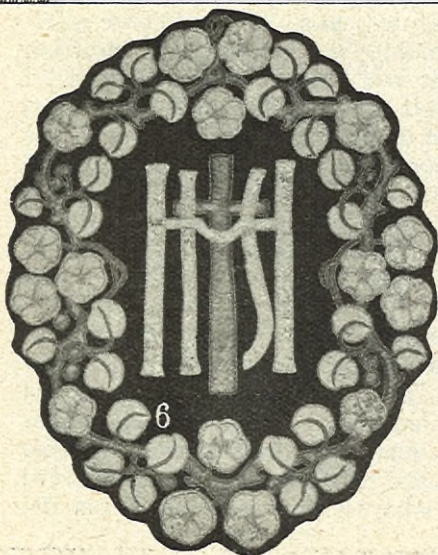
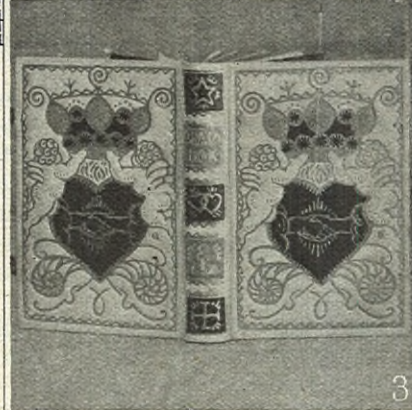

Nattvardskanna i drifvet silfver, komp. af ark. G. Asplund. 6. Parti af Antependium i sammet med sidenapplikation. 7. Altare, vigselstol, talarstol och nummertafel för kyrkosal eller kapell. 8. Dopfuntsinsats till medeltida funt i Horreds kyrka. Komp. af fröken E. Holmberg.

DEN KRISTNA KONSTEN ÄR LIKA GAMMAL som kristendomen själf. Dess tidiga för-mälning med den hellenska anden bidrog också i hög grad till en plastisk utformning af de kristna idealen. Hvad sedermera medeltiden uträttat på den kristna konstens område behöfver blott antydvas. Det har varit en erkändt svag sida hos reformationen, att den i sin ifver att göra rent hus i den förvärldsligade kyrkan lät många kyrkliga konstskatter fara, som kunnat förblifva till uppbyggelse. Det har också i kyrkliga renässanstider kräfft mycken möda att åter samla de bästa alstren och tillgodogöra sig de bästa mönstren från den kristna konstens klassiska tider. Om vi våga säga, att en sådan tid nu åter är inne, så ha också nyss anyddas sträfvanden funnit behjärtade målsmän i vår kyrka. I hufvudstaden äga vi, som bekant, en "Permanent utställning för kyrklig konst" å Birgerjarlsgatan 32, hvilken kommit till stånd under personliga uppoffringar af några energiska kyrkans vänner och f. n. står under arkitekten Carl Bergstens ledning. Allt hvad den textila konsten och det kyrkliga konsthandverket öfver hufvud har bäst, ädlast i färg, mönster och utförande erbjudes här i samlad rikedom: mässhakar, antependier, altardukar, glasmålningar, kronor, krucifix, nattvardskärl, bokband o. s. v. "Företaget vill i sin mån blifva ett led i arbetet för vår svenska kyrkas uppbyggande. Att medverka till att bygga denna kyrka så som en gång Birgitta ville göra med sin klosterkyrka: af slät gärning, ödmjuk, men stark, det är hvad vi vilja."

BENGT AURELIUS.

Det bästa läkemedlet är

NISSENS

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing; Norrköping.

Gymnastikdirektörsexamen

afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept.

Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

Göteborgs Gymnastiska Institut,

Göteborgs Arkader, Göteborg, längsta o. fullständigaste specialkurs i **Sjukgymnastik o. Massage.**

Begär prospekt!

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik.

Begär prospekt! Stockholm. Mästersamuelsgatan 70.

Med. Dr. E. Kleens

(ett-åriga) kurs i Massage och Sjukgymnastik (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres städes under adress Saltsjöbaden.

Stocksunds Hvilohem

öppnas åter den 1 inst. mars. Pensionspris från 4 kr. pr dag. »System» Estrid Engström. Adr. t. o. m. den 20 febr. Vegagatan 1, Sundbyberg, sedan Stocksund.

Majorskan Edmanns (Varberg) Rynktinktur

anses vara det yppersta medel att borttaga rynkor, pormaskar. Gör hyn klar, slät och skär, förnygrar utseendet betydligt.

Champoing

är beredd af finaste ingredienser, borttaga mjäll, ger glans.

Förnämsta Parfymafärer.

MOMENTAN. Bästa färgmedel för hår och skägg. Är för hälsan oskadligt. Verkan ögonblicklig. Fäller ej vid tvättning. Pris 5 kr. pr sats.

Ziwerz Extr., Göteborg.

Återförsäljare rabatt.

Javana Lelu

det bästa medel för erhållande af långa ögonfransar och tjocka ögonbryn. Pris 6 kr. + porto. Förs. diskret.

Franska Parfymmagasinet,

Höfverant. 21 Drottningg. 21, Sthlm.

ROYAL WINDSOR

Det berömda härstärkande vattnet.

Ölver grått hår dess ursprungliga färg. Borttaga mjäll. Hindrar håret att falla af. Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden: **Royal Windsor Perfectionne.** En alltjämt stig. försälj. samt 30 års succés gar. Royal Windsors verkan. Pris kr. 5.- + porto.

Nederlag: **Franska Parfymmagasinet,** Höfver., 21 Drottninggat. 21, Sthlm.

Afmagringsstval,

— absolut verkande — oskadlig. — Pris kr. 4.50 + porto. Försändes diskret.

Franska Parfymmagasinet, Höfverantör, 21 Drottninggat. 21.

Mot dålig sömn och hufvudvärk

rekommenderas **örtkuddar** (45x35 cm.), som till pris 4 kr. mot postförskott erhållas från **Fru K. Beer-mann, Ställdalen.**

Fjäder

Ångrensad o. desinficerad, extra prima säljer jag till kr. 1.25 pr kg. Exp. franko i balar om 10 kg. Fjädern är ny, ren och fullspriad, torr, extra prima vara, ångrensad och färdig att lägga i dynor. Tusentals tacksamhetskrifvelser emottagna under de 10 år jag innehaft min affär. Utfaller ej fjädera till full belåtenhet får den returneras och pengarna återbetalas. Prover på begäran. **S. H. Svensson, Landskrona.** Tel. 390. Sveriges största och mest välnummerade affär i branschen.

H.G. SÖDERBERGS IMPORT A.B.

1MA ANTRACIT, HUSHÅLSKOL & KOKS

Riks- och Sthlmstelefon: **Namnanrop: Söderbergs Import.**

Köttsoffa

bereder man bäst af **MAGGI^S Buljong-Tärningar**

LILJEHOLMENS

Stearinfabriks-Aktiebolag

Kungl. Hofleverantör

STOCKHOLM SÖ.

Kronljus	Kanalljus
Stakljus	Grenljus
Lyktljus	Julgransljus
Altarljus	Cykelljus

Illuminationsljus

Pianoljus "Splendor" i engelsk typ.

Endast superior och prima ljus äro stämplade "LILJEHOLMEN"

Lättantändliga veckar enligt svenskt patent N:o 16705.

På E. Hults Kvinnliga Utbildningsskola i Stockholm (f. d. Villa Hult, Kneippbaden)

fästes uppmärksamheten för de familjer hvilkas döttrar efter slutad skolgång önska med någon tids vistelse i hufvudstaden förena vinsten äfven af solida kunskaper i alla hushållsämnen, såväl som odling af konstnärliga anlag, jämte sunda förtrösel under hemlivets skydd. Elever emottages den 1 och 15 mars. Finaste referenser. Utförligt prospekt mot porto. Adr.: Artillerigatan 6, 2 tr. (invid Strandvägen). Rikstel. 11886. Allm. 28940. OBS! Den enda skola i Stockholm med helpension, där äfven unga flickor utan att genomgå skolan mottagas i pension.

Vid Rösiöskolan

mottagas kvinnliga elever i trädgård och småbruk. Ny kurs 15 april-15 okt. Prospekt på begäran från frkn Ruth Rösiö, Hagaberg pr Jönköping.

Uppmärksamma kvinnliga kurserna vid Önnestads Folkhögskola,

nära Kristianstad, i vacker trakt, samt dess **Övre Avdelning** utbildande för hem och fortsättningskolor i huslig ekonomi, seminarier m. m. Allmänbildande ämnen jämte husm.-derskurs, lanthushållningsämnen och trädgårdsundervisning. Pågår 4 mån. från 17 april. Prisbillig. Statsstipendier, friplatser åt mindre bemedlade.

Praktiska trädgårdskursen mars-oktober rekommenderas särskilt för att inlära skötsel af hemträdgård — äfven som förkurs ör fackutbildning. Begär illustrerat prospekt från rektor Yngve Melander, Önnestad.

Benninge Hemskola

adress **Strengnäs.**

Sommarskurs: finaste matlagning, sömnad, trädgårdsskötsel m. m. från 4 maj till 27 juni.

Kurs för fruar o. fröknar: matlagning, inkokningar, sjukmat m. m. fr. 5 till 25 juli.

Husmoderskursen (den 11-te) börjar 3 aug. Flera skickliga, i sina ämnen exam. lärarinor. Vidare upplysn. enl. ofvanskrifna adr. Riks o. Allm. telefon.

Vid Torshäll, Leksand,

mottagas liksom de föregående ären kvinnliga trädgårdselever. Kurs 1 april-31 okt. Prospekt och referenser på begäran.

Lillie Landgren. Märta Philip.

Lektioner i Linnésömnad,

även blusar, underkjolar, sportskjortor och barnkläder. Elever mottagas dagligen.

Karin Egnér. Eva Egnér.

R. T. 35 30. Sibyllegatan 36, Stockholm. A. T. 210 04.

Prenumerera på Idun.

Joh. Lundström & Co. A.-B.

Kungl. Hofleverantör.

PRIMA ANTRACIT

Hushållskol - Cokes - Briketter

Begär vid telefonering å Riks och Allm. **endast "Lundströms"**.

Tolftte häftet af Moster Emmas väfbok.

Nya mönster i 4-skaft till mattor, gardiner, möbiltyger, bonader m. m. Erhålles mot 1 krona 85 öre postförskott från **Moster Emma, Kneipp-baden.**

Ingeniör-Akademi WISMAR a. d. Ostsee

för Maskin- och Elektro-Ingeniörer, Byggnadsingeniörer, Landtmätare och Arkitekter. — (Järnbetongsbyggnad och Kulturteknik). Nya laboratorier.

VINOLIA

Tvålar, Parfymer och Toalett-Artiklar.

VINOLIA PARFYMER. Den mest välkomna present man kan gifva en dam, är ett af dessa eleganta etuier. Vi rekommendera särskildt: Royal Rose, Violette Fleurie, Tulipe d'Or.

Vinolia Generalagentur: Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. DJ.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta Hårmedel och överträffas icke af något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 2.50.

Erhålles hos alla 1sta klass Parfymeri-, Drog- och Coiffyrfärer.

Från YSTAD HAPARANDA användes **YVY** tvål.

Säljes i hvarje välorterad parfy- och herrekiperingsaffär för 50 öre pr st. Ostorin & Ulrikasons Kom. Tokn. Fabrik, - YSTAD -

Profva våra slitstarka BARN-STRUMPOR

med dubbla knän, hälar och får.

Eget fabrikat.

Begär vår rikt illustrerade pris-kurant å alla slags Tricotvaror, som sändes gratis och franko.

A. Jönsson & Co, Kyrkogat. 32, Göteborg. Specialaffär för Tricotvaror.

FLORODOL TVÄL

Öllt ifrån öll första framträdande har Florodol tvål en rönt en år från år ökad popularitet och detta tack vare sin absoluta renhet och sina utöökta ingredionser, som gör att Florodol tvålen intager en ställning framför alla andra toalett-tvålar.

Eder fotografi för 6 (sex) öre.

Insänd Eder fotografi och vi utföra 100 st. **Visitkort** med Eder fotografi i chemigraphie till endast — Kr. 6.— mot postförskott. Vid återbeställning reduceras priset med Kr. 2.50. Porträttlikhet garanteras. Trefligaste nyårs-, jul- o. gratulationskort som finnas. Enda fabrikant i Sverige.

Imperialmagasinet, Malmö 2.

BRUNKEBERGS TEATERN

Alltid veckans bästa nyheter!

Gummiklacker "Excelsior"

Finnas i hvarje välorterad skoaffär.

Idun utgifves denna vecka i A, B och C.